Evaluatie 2022 Beleidsplan Natuur & Biodiversiteit Wijchen

Toelichting op niet of gedeeltelijk uitgevoerde acties

Speerpunt 1. Transitie naar ecologisch beheer

1.2.3 Uitbreiden ecologisch groenbeheer (snoeien) - Opstellen boombeheerplan

Doel 2022: Opstellen boombeheerplan waarin belangen van en relatie tussen bomen en flora en fauna zijn uitgewerkt.
Uitgevoerd?: Nee

De offerteaanvraag bij adviesbureaus is gedeeltelijk gereed en gesprekken over aanpak zijn gehouden. Opzet van het plan wordt breder dan enkel beheer. Het bomenvervangingsplan (bomenkansenkaart) wordt eerst opgepakt.

1.3 Versterken natuurwaarden parken en ecologische structuren bebouwde kom

Doel 2022: Opstellen beheerplan Park Noord, Klapstraatpark en Spoorzone
Uitgevoerd?: Park Noord wel; Klapstraatpark en Spoorzone komen in 2023.

Plan voor ecologisch beheer van Park Noord is klaar. Het bleek dat de uitwerking van beheerplannen en afstemming naar de buurt meer tijd kosten.
In deze plannen wordt ecologisch maaibeheer, verwerking snoeihout in takkenrillen, beperken uitmaaien kruidenlaag, etc. meegenomen.
Zie voor verdere voortgang ook punt 1.1.

1.5 Inzaaien inheemse bloemenmengsels en aanplanten biologische bloembollen

Doel 2022: Inzaaien stukken bij De Dreef, Hernen, Bergharen en Aalsburg 23e straat. Opstellen richtlijn.
Uitgevoerd?: Inzaaien wel; opstellen richtlijn niet.

Op de Aalsburg zijn een paar stukken ingezaaid met bloemrijke kruidenmengsels. Die worden meerdere jaren speciaal beheerd. Op andere locaties wordt omgeschakeld door het gazon maaien om te zetten naar ecologisch maaibeheer. Door op verschillende manieren om te schakelen naar ecologisch beheer krijgen we ervaring met de effectiviteit en kosten van omschakeling.

De richtlijn wordt opgesteld en betrokken bij de notitie natuurinclusief inrichten (actie nr. 2.3). Deze actie start in 2023. Nieuwe wadi's worden altijd al ingevuld met kruidenrijk grasland. Zo ook bij de herinrichting van de waterloop in de Kraaijenberg. In nieuwe en renovatiesituaties zaaien we dus een kruidenmengsel in.

Speerpunt 2. Biodiversiteit als integraal duurzaamheidsthema

2.1 Invoeren natuurkansenscan

Doel 2022: Opstellen format en proefperiode
Uitgevoerd?: Nee

De opdracht aan een adviesbureau voor het opstellen van een format wordt voorbereid en zal plaatsvinden in 2023. De voorbereiding is vertraagd i.v.m. krapte in bezetting.

2.2 Opstellen Soortenmanagementplan (SMP)

Doel 2022: Aanvraag en verlening van ontheffing
Uitgevoerd?: Ja, maar niet kunnen voltooien

In 2021 zijn de benodigde inventarisaties uitgevoerd en is het SMP opgesteld. Daarin zijn zowel de woningcomplexen van Talis als kleine projecten en particuliere woningen verwerkt. In februari 2022 is de generieke ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd. De provincie reageerde in zomer 2022 dat er nog aanvullingen nodig waren. In het najaar kwam het bericht dat het niet haalbaar was om een ontheffing te krijgen zoals die is aangevraagd. Het probleem is dat er in het SMP twee methodes / werkprocessen met groot verschil in tempo en maatregelen zijn gecombineerd. En dat dat juridisch niet onder 1 ontheffing kan komen.

Het SMP wordt nu aangepast voor wooncorporatie Talis alleen. De gemeente wacht op een werkwijze die wordt voorgelegd door provincie en ministerie van LNV. Deze keuze is in goede overeenstemming genomen tussen gemeente en Talis.

2.5 Natuurinclusief ontwerpen en bouwen stimuleren

Doel 2022: Opstellen natuurkansenscan (2.1), SMP (2.2), richtlijn natuurinclusief inrichten (2.3), informatie natuurinclusief bouwen op online platform (6.1)
Uitgevoerd?: Nee, zie bijbehorende actiepunten

Natuurinclusief ontwerpen en bouwen hangt direct samen en is afhankelijk van verschillende andere acties (doel 2022). Zo maakt de natuurkansenscan inzichtelijk voor welke soorten er kansen zijn. De richtlijn natuurinclusief inrichten is de interne handleiding voor het maken van inrichtingsplannen en online informatie helpt en stimuleert initiatiefnemers om natuur op te nemen in hun (ver)bouwplannen. Door het uitvoeren van deze acties wordt stap voor stap invulling gegeven aan het natuurinclusief ontwerpen en bouwen.

Voorbeelden van natuurinclusief bouwen zijn het inbouwen van vleermuiskasten in gerenoveerde woningen (Talis), de verbetering van de uilenhuisjes in Huurlingsedam zodat de vogels niet ten prooi vallen aan roofdieren (samenwerking Natuur Wijchen, ontwikkelaar en gemeente) en de bijenburcht op terrein LaVerna (Natuur Wijchen, samenwerking Talis en gemeente). Qua richtlijn zijn mussen een mooi voorbeeld voor natuurinclusief bouwen. Naast een nest in een gebouw hebben ze ook water, zandige plekken voor een zandbad, e.d. nodig.

Speerpunt 3. Natuurlijke bestrijding overlast gevende soorten

3.2 Lopende acties natuurlijke bestrijding eikenprocessierups doorzetten en uitbouwen (beheer)

Doel 2022: Uitbreiding natuurlijk bermbeheer langs wegen met eiken. Inzaaien in brede bermen met eiken.
Uitgevoerd?: Nee

Er is nog niet bepaald welke bermen met eiken, specifiek gericht op bestrijding eiken-processierups, moeten worden beheerd. Of anders gezegd in welke bermen kansen voor natuurlijke bestrijding liggen. Wel is het in het bermbeheerplan (actie 1.1.2) een kaart opgenomen waar de meeste rupsen voorkomen. Met de invoering van het beheerplan in 2023 wordt in die bermen in zijn algemeenheid overgeschakeld naar natuurlijk bermbeheer.

3.3 Plan van aanpak eikenprocessierups (en overige boom ziektes)

Doel 2022: "Evaluatie en actualisatie notitie aanpak 2020; natuurgerichte aanpak in nieuw bestek na 2022
Uitgevoerd?: Nee

Er is geen evaluatie van de notitie uitgevoerd. Wel worden de ervaringen van de afgelopen jaren verwerkt in het nieuwe bestek dat begin 2023 wordt aanbesteed. Daarnaast wordt met nog beschikbaar budget 2022 gekeken of er nog ruimte is om wat bermen in te zaaien met meerjarige, wilde bloemenmengsels of bloembollen.

Speerpunt 5. Stimuleren initiatieven en samenwerking

5.4.1 Stimuleren kleinschalige landschapselementen - Fruitbomen: Halfstam, streekeigen soorten, samenwerking met Stichting Maasheggen Balgoy

Doel 2022: Aanmeldingsprocedure starten ronde 1
Uitgevoerd?: Nee

Aanpak van de actie moet nog met *Stichting Maasheggen Balgoy* worden afgestemd. Dat is gepland in Q1 2023.

5.9 Samenwerking zoeken met TerreinBeherende Organisaties

Doel 2022: In kaart brengen netwerk kansen voor ecologisch beheer in samenwerking met andere partijen
Uitgevoerd?: Nee

Bij het opstellen van het bermbeheerplan zijn Waterschap, Staatsbosbeheer en St. Geldersch Landschap en Kasteelen betrokken geweest. Daarbij bleek dat het lastig is om bij het beheer samen te werken. Diverse partijen hebben eigen beleid qua maaibeheer en wijken daar niet vanaf. Wat het ook lastig maakt, is dat wij als gemeente weinig terreinen in eigendom hebben. Het initiatief voor ecologische beheer ligt daardoor vaak bij andere TBO's. Denk bijvoorbeeld aan Drutenseweg (provincie) en De Lymen (Natuurmonumenten).

Door eerst in beeld te brengen welke eigendommen met bepaalde natuurtypen aan elkaar grenzen, kunnen gerichter relaties worden gelegd om samen te werken. Dus eerst bedenken wat willen we bespreken met wie? De komende jaren zullen we de focus leggen op de verschillende TBO’s en op die manier zoeken naar kansen voor ecologisch beheer.

Speerpunt 6. Communicatie

6.1 Opzetten online platform (verhogen draagvlak)

Doel 2022: Opzetten platform
Uitgevoerd?: Nee

Binnen de eigen reorganisatie is niet de kennis en capaciteit hiervoor aanwezig. De uitbesteding van het opzetten van het online informatieplatform en het opstellen van het monitoringsplan is nog in voorbereiding.

Speerpunt 7. Monitoring en evaluatie

7.1 Opstellen monitoringsplan maatregelen en doelsoorten

Doel 2022: Q1 opstellen monitoringsplan, Q2/3 start invoering, Q4 evaluatie
Uitgevoerd?: Nee

Een compleet monitoringsplan voor het hele beleidsplan natuur en biodiversiteit is nog niet opgesteld. Dit zal in 2023 plaatsvinden.

Wel is monitoring van de bermen in het buitengebied opgezet als onderdeel van het bermbeheerplan. Een groot deel van de daarvoor uit te voeren inventarisaties wordt gedaan door vrijwilligers. Er zijn al oproepen gedaan om die te verzamelen.

7.1.1 Opstellen monitoringsplan maatregelen en doelsoorten. Draagvlak meten met enquête. Onderdeel van evaluatie/monitoringsplan.

Doel 2022: Enquête uitzetten en verwerken
Uitgevoerd?: Nee

De manier waarop en de inhoud van een enquête zijn onderdeel van het monitoringsplan. Bij het opstellen daarvan in 2023 wordt ook een enquêtes opgezet.